

Bossche NEx (2024)

**De toekomstbestendigheid van
het bedrijfsleven in Den Bosch**

Resultaten 1^e meting

Auteurs

Nard Koeman, Eline Helder, Stef Konijn en Elène Lenders

In opdracht van

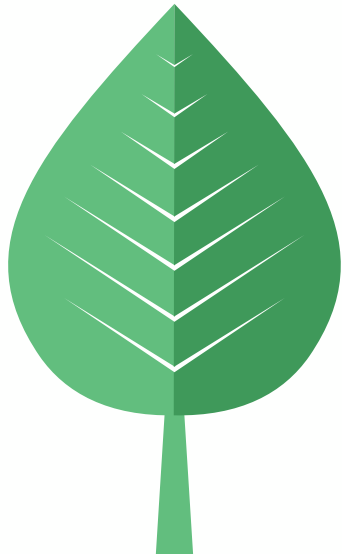
de gemeente Den Bosch

Moment van oplevering

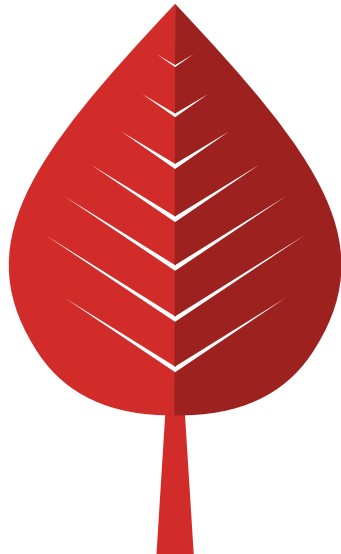
April 2025

De **NEx** is een samenwerking tussen **MVO Nederland** en **SEO Economisch Onderzoek** en bestaat uit vijf modules.
Deze slide-deck bevat de resultaten van een 1^e meting en is geschreven door SEO.

Verkennen

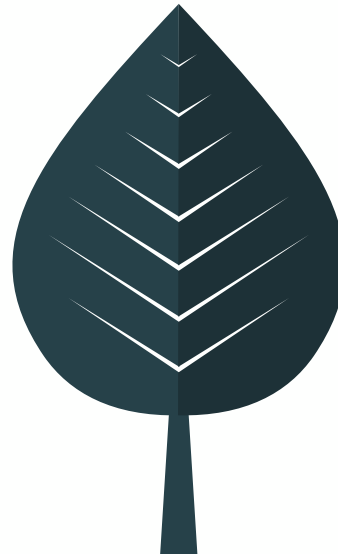


Meten



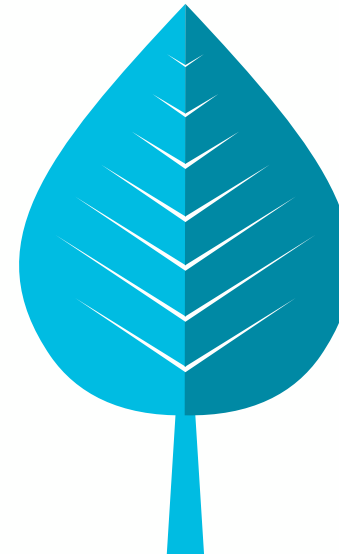
seo •

Beleidsaanbevelingen

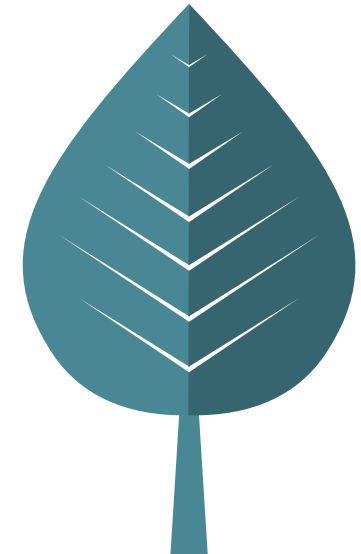


seo •

Activatie

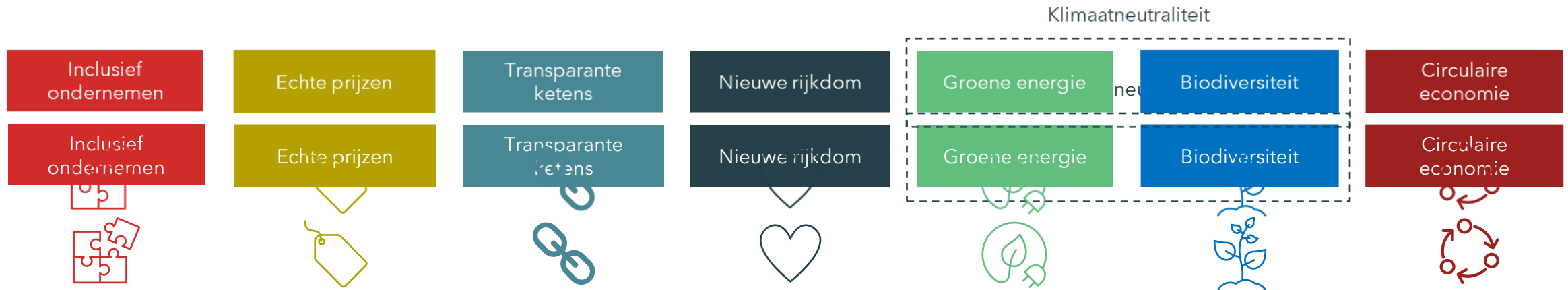


Monitoring



seo •

De **Bossche NEx** vat de toekomstbestendigheid van het Bossche bedrijfsleven in zeven thema's samen.



Thema:

Inclusief
ondernemen

Echte prijzen

Transparante
ketens

Nieuwe rijkdom

Groene energie

Biodiversiteit

Circulaire
economie

Kernbevindingen:

33 procent van de bestuurders van de grootste Bossche werkgevers is vrouw. Wat betreft de arbeidsdeelname zien we relatief grote verschillen tussen laagopgeleiden en hoogopgeleiden.

Eén op de drie Bossche organisaties houdt zich bezig met het meten van de bedrijfsimpact op het klimaat. Grotere bedrijven hebben beter zicht op hun impact, mogelijk vanwege de CSRD.

7,6 procent van de bedrijven publiceert op hun website informatie over hun keten. Het gaat vaak over het hanteren van eerlijke inkooprijzen of het voldoen aan bepaalde standaarden.

64 procent van de Bossche bedrijven geeft aan dat zij vorig jaar een goed doel of vereniging hebben gesteund. Wat voor Den Bosch opvalt is dat met name lokale initiatieven gesteund worden.

Het aandeel utiliteitsgebouwen met een energielabel C of beter is sinds 2020 met acht procentpunt gestegen. Deze groei ligt in lijn met cijfers van vergelijkbare gemeenten (de B4).

Op het gebied van biodiversiteit lijkt het Bossche bedrijfsleven iets achter te lopen. Wel zien we dat ondernemers relatief vaak overwegen om hun betrokkenheid te vergroten.

45 procent van de Bossche bedrijven past geen circulaire principes toe. 33 procent van de bedrijven is in de opstartende fase. De overige 22 procent is verder en als 'koploper' te definiëren.

Gemeten aan de hand van:

1. Arbeidsparticipatie

4. Fase meten impact

6. Aandeel keurmerk

9. Gezondheid werknemers

14. Energielabels bedrijven

17. CO₂-uitstoot bedrijfsleven

19. Vestigingen in de circulaire economie

2. Vrouwen in de top

5. Monetariseren en beprijzen

7. Informatie op website

10. Voorzieningen op werk

15. Hernieuwbare elektriciteit

18. Biodiversiteit

20. Circulaire bedrijfsvoering

3. Diversiteitskenmerken aannamebeleid

8. Wijze van communicatie

11. Perspectief werknemers

16. Aantal energiecontroles

12. Afstand tot de arbeidsmarkt

13. Goed doel

Thema 1
Inclusief ondernemen

Inclusief ondernemen

Echte prijzen



Transparante ketens



Nieuwe rijkdom



Groene energie



Biodiversiteit



Circulaire economie



Inclusief ondernemen

“Bedrijven in de nieuwe, duurzame economie dragen actief bij aan een inclusieve en diverse arbeidsmarkt. Dat wil zeggen: iedereen die wil, kan meedoen én in het eigen levensonderhoud voorzien. Je biedt mensen gelijke kansen, ongeacht geslacht, ras of etnische afkomst, nationaliteit, religie of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid. Je beloont en behandelt mensen gelijk en geeft ze gelijke toegang tot zekerheid van werk.”

MVO Nederland

Inclusief ondernemen



Echte prijzen



Transparante ketens



Nieuwe rijkdom



Groene energie



Biodiversiteit



Circulaire economie



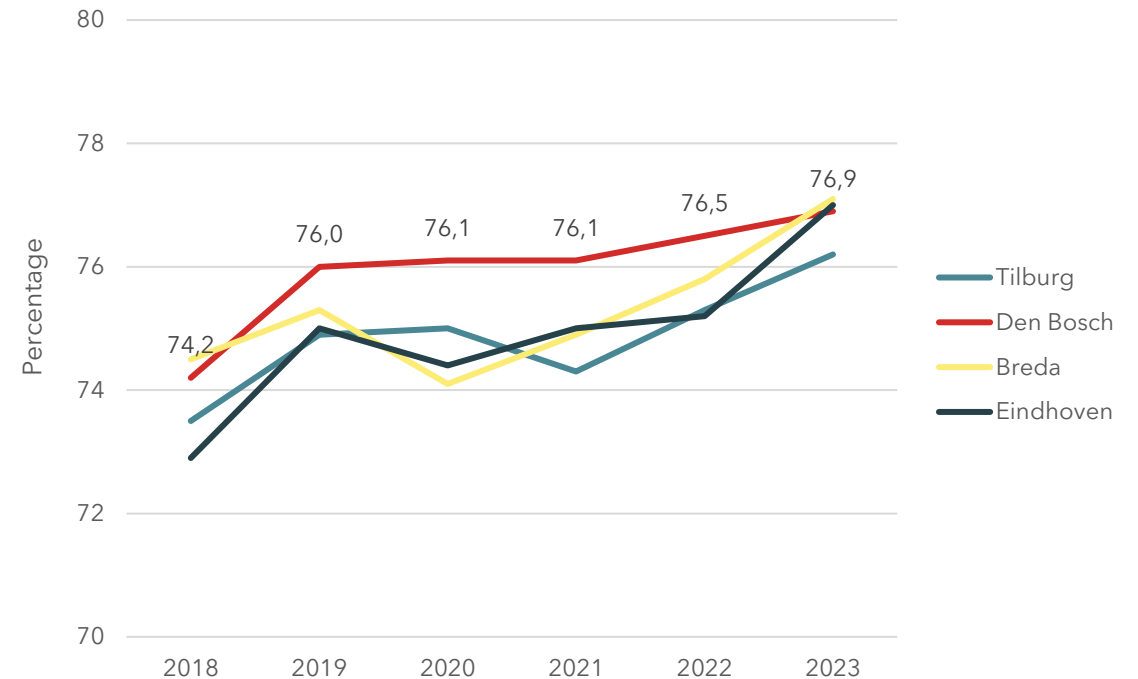
1. Arbeidsparticipatie

In 2023 was de bruto arbeidsparticipatie in de gemeente Den Bosch vergelijkbaar met die in de andere B4-gemeenten. De afgelopen twee jaar heeft dit percentage zich weer gunstig ontwikkeld. Een hoge bruto arbeidsparticipatie wil zeggen dat, van de mensen die in staat zijn om te werken, relatief veel mensen aan het werk zijn.

Lager opgeleiden zijn minder vaak werkzaam

Niet alle subgroepen zijn even vaak werkzaam. Mannen (81,3 procent) werken vaker dan vrouwen (72,5 procent). Daarnaast werkt 57,9 procent van de laagopgeleiden, tegenover 87,4 procent van de hoogopgeleiden. In vergelijking met de landelijke cijfers (60,3 versus 85,0) is dit verschil relatief groot.

Bruto arbeidsparticipatie



Inclusief ondernemen



Echte prijzen



Transparante ketens



Nieuwe rijkdom



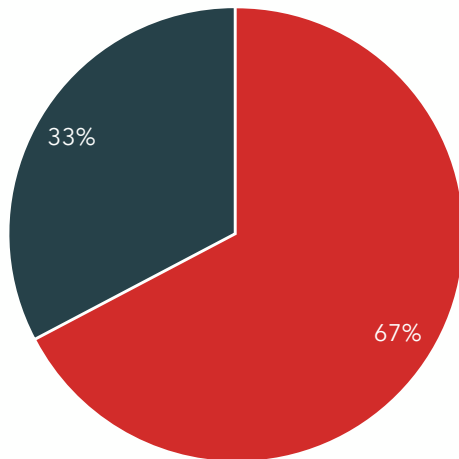
Groene energie



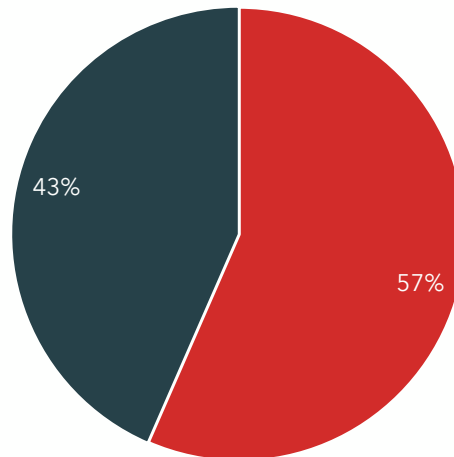
Biodiversiteit



Circulaire economie

**Bestuurders (RVB)**

■ Man ■ Vrouw

**Commissarissen (RVC) en
Toezichthouders (RVT)**

■ Man ■ Vrouw

2. Vrouwen in de top

Bij de vijftig grootste Bossche werkgevers is 33 procent van de bestuurders (RVB) en 43 procent van de leden van de raden van commissarissen (RVC) of raden van toezichthouders (RVT) vrouw. Daarmee is de man-vrouwverhouding niet evenwichtig.

Volgens het CBS zijn er in de gemeente Den Bosch 98 mannen per 100 vrouwen. Afgerond is dat gelijk aan 49 procent man tegenover 51 procent vrouw.



3. Diversiteitskenmerken aannamebeleid

In 2,9 procent van alle vacatureteksten in Den Bosch was er aandacht voor diversiteit en inclusiviteit. Om dit te onderzoeken zijn 5.344 vacatureteksten van een online Nederlandse vacaturebank op een gestructureerde wijze onderzocht. De afbeelding rechts geeft de meest aangetroffen zoektermen weer.

In bepaalde gevallen vond de aandacht op een passieve manier plaats, bijvoorbeeld door te vragen naar denkniveau in plaats van opleidingsniveau in de functie-eisen. In andere gevallen gebeurde dit op een actieve manier, zoals het expliciet aanmoedigen van mensen met een beperking of afstand tot de arbeidsmarkt om te solliciteren.



* Bovenstaande figuur is gebaseerd op 5.344 vacatureteksten in Den Bosch (op basis van vestigingsplaats). Daarbij is onderzocht of steekwoorden die gerelateerd zijn aan diversiteit en inclusiviteit al dan niet voorkomen. Vervolgens is een controle uitgevoerd om te bepalen of de zoekterm ook echt gerelateerd is aan de thema's.

Thema 2
Echte prijzen

Inclusief ondernemen



Echte prijzen



Transparante ketens



Nieuwe rijkdom



Groene energie



Biodiversiteit



Circulaire economie



Echte prijzen

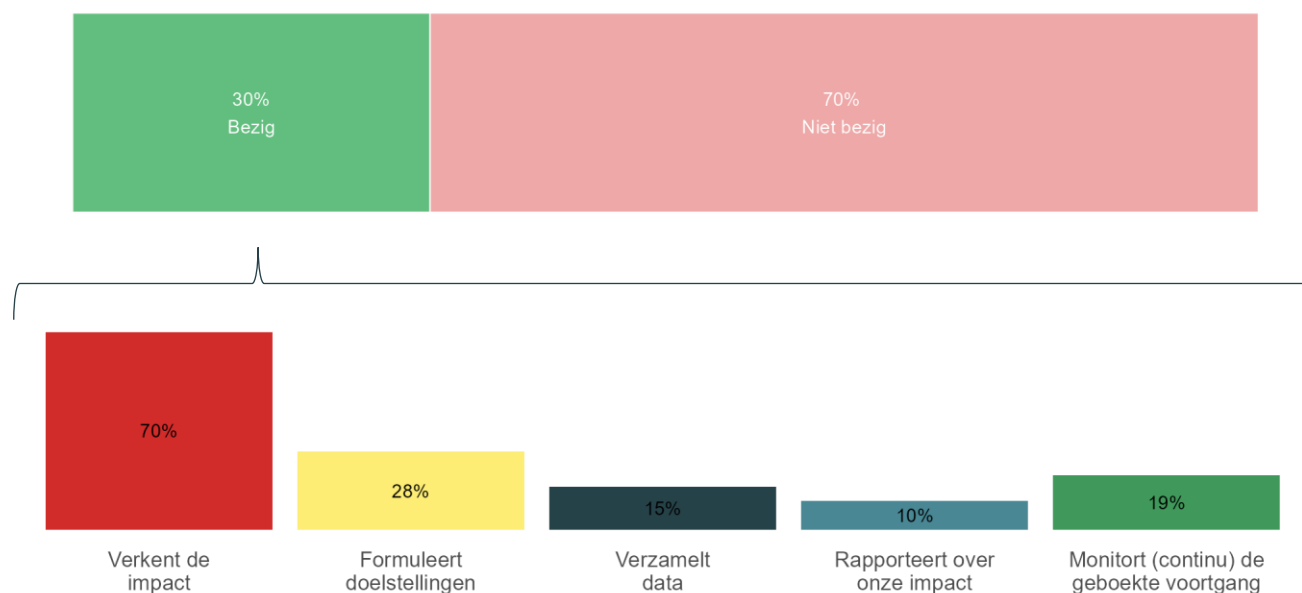
“Een effectieve methode om duurzaam ondernemen aantrekkelijker te maken dan niet-duurzaam: reken de maatschappelijke en milieukosten mee in je verkoopprijs en je investeringsbeslissingen.

Het betalen van een CO₂-prijs voor je uitstoot is het bekendste voorbeeld. Echte prijzen maken vervuilende producten en diensten duurder. En schone voordeliger. Het marktmechanisme en een fiscale vergroening van het belastingstelsel doen de rest: de vervuiler betaalt.”

MVO Nederland



Mijn organisatie is ... met het meten van onze impact op het klimaat



4. Fase meten impact

30 procent van de Bossche organisaties is bezig met het meten van hun impact op het klimaat. De meeste van deze organisaties zitten in de verkennende fase of formuleren doelen.

Dit resultaat ligt in lijn met de andere gemeenten die aan de NEx deelnemen. In Amersfoort is 33 procent van de organisaties bezig en in Utrecht is dat 27 procent.

Alle grote bedrijven die de NEx-enquête hebben ingevuld zijn bezig met het meten van de impact.

* Bovenstaande figuur is gebaseerd op 209 waarnemingen. De onderzoeksresultaten zijn gewogen naar bedrijfsomvang en sector. De weging wordt uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard (CBS). Hiermee is de steekproef representatief voor het Bossche bedrijfsleven, voor wat betreft deze kenmerken.

Inclusief ondernemen



Echte prijzen



Transparante ketens



Nieuwe rijkdom



Groene energie



Biodiversiteit



Circulaire economie

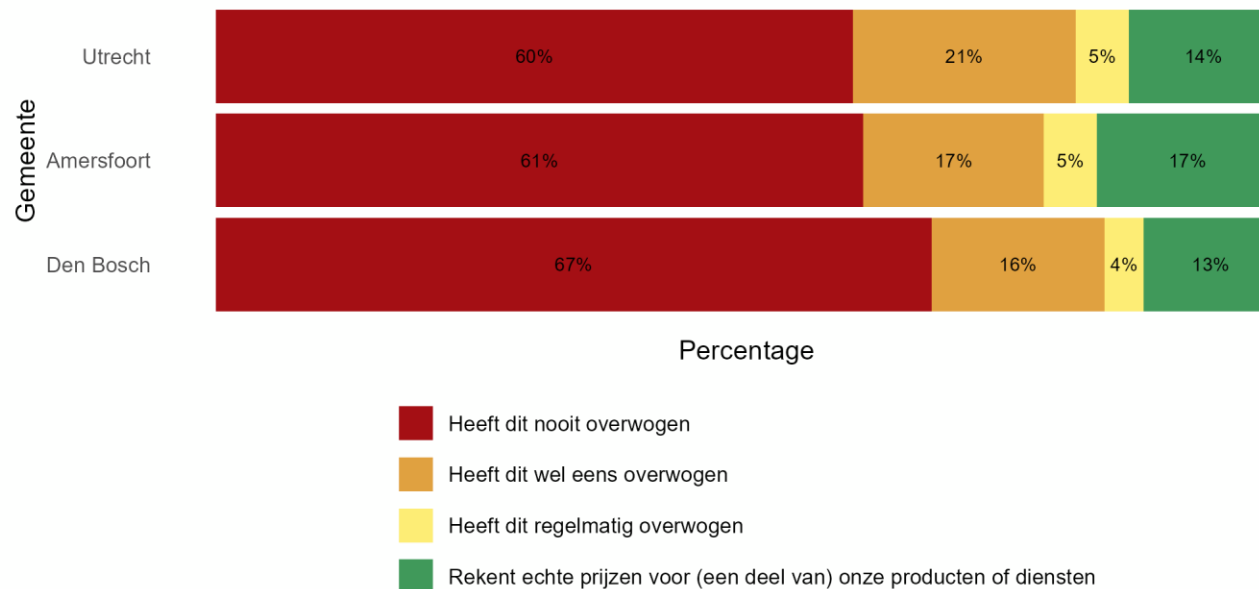


5. Monetariseren en beprijzen

Niet alle organisaties hebben invloed op hun prijsstelling. Van de Bossche bedrijven die dat wel hebben, heeft 67 procent nooit overwogen om echte prijzen te hanteren. De overige 33 procent heeft dit wel overwogen of rekent op dit moment echte prijzen voor (een deel van) hun producten of diensten. De echte prijs houdt rekening met alle bedrijfseffecten op mens en klimaat.

Vergeleken met de cijfers uit Utrecht en Amersfoort blijkt dat in Den Bosch een iets groter aandeel van de organisaties nooit heeft overwogen om echte prijzen te rekenen.

Overweegt uw organisatie om echte prijzen te rekenen?



* Bovenstaande figuur is gebaseerd op 146 waarnemingen. De onderzoeksresultaten zijn gewogen naar bedrijfsomvang en sector. De weging wordt uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard (CBS). Hiermee is de steekproef representatief voor het Bossche bedrijfsleven, voor wat betreft deze kenmerken.

Thema 3
Transparante ketens



Transparante ketens

“Duurzaam ondernemen gaat niet alleen over je eigen bedrijf. Het gaat ook over je (inter)nationale keten. Werken aan dit thema betekent dat je transparant bent over de impact die je bedrijfsactiviteiten maken op mens en milieu – in Nederland, maar juist ook elders ter wereld. En dat je de risico’s in jouw toeleveringsketen, productieproces en keten identificeert, voorkomt, vermindert of herstelt. Echte due diligence gaat dan ook verder dan alleen keurmerken en labels.”

MVO Nederland



Is de Bossche toeleveringsketen transparant?



6. Aandeel keurmerk

Ondernemer beschikt zelf over een keurmerk:

Bossche ondernemers beschikken in vergelijking met Amersfoort en Utrecht relatief vaak over een keurmerk dat gericht is op de toeleveringsketen.

Toeleveranciers beschikken over een keurmerk:

Ondernemers lieten weten dat ze weliswaar zelf niet altijd beschikken over een keurmerk, maar dat ze wel samenwerken met toeleveranciers die over keurmerken beschikken. De resultaten laten zien dat slechts een klein deel alleen werkt met toeleveranciers met een keurmerk (zie figuur). Dit aandeel ligt in lijn met de andere NEx-gemeenten.

Inclusief ondernemen



Echte prijzen



Transparante ketens



Nieuwe rijkdom



Groene energie



Biodiversiteit



Circulaire economie



7. Informatie op website

Op de websites van 7,6 procent van de Bossche organisaties is melding gemaakt van ketentransparantie.

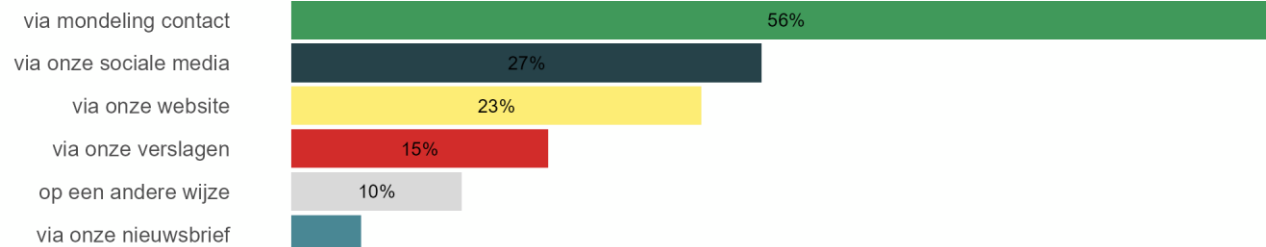
Om meer zicht te krijgen in ketentransparantie heeft MVO Nederland een lijst met zoektermen opgesteld. Daarna is de tekst van de websites van 380 organisaties op een gestructureerde wijze onderzocht, waarbij is geturfd of de zoektermen al dan niet voorkwamen.

In verhouding met de Utrechtse NEx ligt dit percentage relatief hoog. In Utrecht ligt de indicator op 5,6 procent.

	Aantal of aandeel
Bruto aantal	380
- Website valt niet te scrapen	27
Netto aantal	353
- Websites bevat ten minste één zoekterm	27
Aandeel indicator	7,6%



Heeft uw bedrijf het afgelopen jaar openbaar informatie gedeeld over uw toeleveringsketen?



8. Wijze van communicatie

De meerderheid van de Bossche bedrijven deelt geen informatie over hun toeleveringsketen. Toch heeft 30 procent van de bedrijven dit het afgelopen jaar wél gedaan. Zij geven aan dat ze dit meestal doen via mondeling contact of door informatie te delen via hun sociale media of website.

Het aandeel bedrijven dat informatie deelt ligt in lijn met de andere gemeenten. We zien wel dat Bossche ondernemers bijna twee keer zo vaak via sociale media informatie delen.

Thema 4
Nieuwe rijkdom

Inclusief ondernemen



Echte prijzen



Transparante ketens



Nieuwe rijkdom



Groene energie



Biodiversiteit



Circulaire economie



Nieuwe rijkdom

“Van geld alleen word je niet gelukkig. Een rijk leven kun je niet uitdrukken in euro's.

Twee zinnen die metaforisch zijn voor nieuwe rijkdom. In de nieuwe economie streven ook bedrijven naar waarden als gezondheid, welzijn, tevredenheid en harmonie met de omgeving. Positieve maatschappelijke impact dus. Maar dan wel op gelijke voet met financiële groei. Haal inspiratie uit hoe andere ondernemers werken volgens deze waarden, kijk wat er voor jouw organisatie op de agenda moet staan dit jaar en werk samen met ons aan de nieuwe economie.”

MVO Nederland

Inclusief ondernemen



Echte prijzen



Transparante ketens



Nieuwe rijkdom



Groene energie



Biodiversiteit



Circulaire economie



9. Gezondheid werknemers

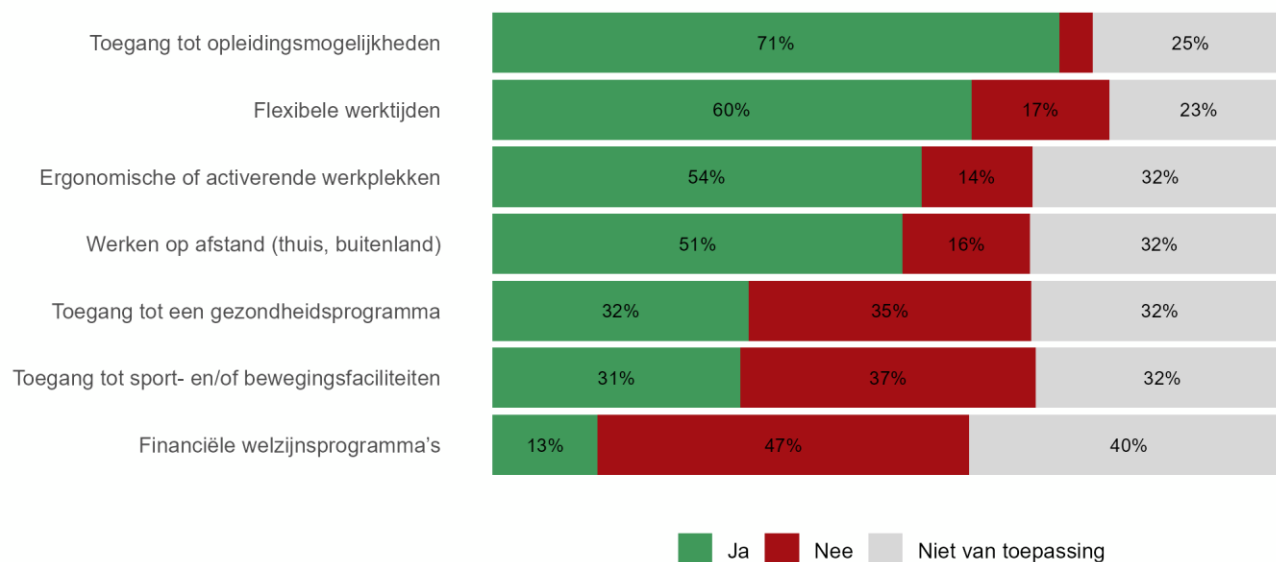
Burn-outklachten: In 2023 ondervond 17,9 procent van de werknemers in Den Bosch burn-outklachten als gevolg van werk. Dit percentage ligt lager dan het landelijk gemiddelde van 19,0 procent en is ook lager dan het percentage in de andere B4-gemeenten. Het gemiddelde ligt in deze gemeenten op 21,6 procent (Eindhoven +5,0, Breda +4,1 en Tilburg +1,9 procentpunt).

Ziekteverzuim: In 2023 registreerde de gemiddelde werknemer in Den Bosch 7,1 ziektedagen. Dit aantal ligt onder het nationale gemiddelde van 8,2 ziektedagen. Ook in vergelijking met andere B4-gemeenten lag het aantal ziektedagen in Den Bosch lager. Het gemiddelde ligt in de andere B4-gemeenten op 7,8 ziektedagen (Eindhoven +0,1, Breda -0,3 en Tilburg +2,3 procentpunt).

Arbeidsongevallen: In 2023 kreeg 2,2 procent van de werknemers in Den Bosch te maken met een arbeidsongeval waarbij sprake was van lichamelijk en/of geestelijk letsel. Dit percentage ligt onder het landelijk gemiddelde van 2,7 procent, evenals de percentages van de andere B4-gemeenten. Het gemiddelde ligt in de andere B4-gemeenten op 2,6 procent (Eindhoven +0,7, Breda +0,1 en Tilburg +0,3 procentpunt).



Biedt uw organisatie gezondheids- en welzijnsvoorzieningen voor werknemers?



10. Voorzieningen op het werk

Iets meer dan zeventig procent van de Bossche organisaties met werknemers biedt toegang tot opleidingsmogelijkheden. Daarnaast hanteren de meeste bedrijven ook flexibele werktijden. De minst voorkomende voorziening betreft financiële welzijnsprogramma's. Afgerond 13 procent van de organisaties organiseert seminars over pensionering of helpt zijn werknemers noodsituaties te beheersen of op te vangen.

* Bovenstaande figuur is gebaseerd op 135 waarnemingen. De onderzoeksresultaten zijn gewogen naar bedrijfsomvang en sector. De weging wordt uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard (CBS). Hiermee is de steekproef representatief voor het Bossche bedrijfsleven, voor wat betreft deze kenmerken.



11. Perspectief werknemers

Werk-privédisbalans: in 2023 verwaarloosde 4,9 procent van de werknemers in Den Bosch vaak of zeer vaak familie- of gezinsactiviteiten door het werk. Dit percentage ligt onder het landelijk gemiddelde van 6,1 procent, evenals het percentage in de andere B4-gemeenten. Het gemiddelde ligt in deze gemeenten op 6,2 procent. (Eindhoven +2,6, Breda +1,0 en Tilburg +0,3 procentpunt).

Op zoek naar ander werk: in 2023 heeft 30,7 procent van de werknemers in Den Bosch daadwerkelijk iets ondernomen om ander werk te vinden.* Dit percentage ligt ruim boven het landelijk gemiddelde van 26,6 procent. De cijfers liggen hoger dan in de andere B4-gemeenten. Het gemiddelde ligt in deze gemeenten op 26,2 procent. (Eindhoven -2,2, Breda -3,7 en Tilburg -7,7 procentpunt).

* Het is belangrijk om onderscheid te maken tussen verschillende redenen om op zoek te gaan naar een andere baan. Dit kan te maken hebben met **push-factoren**, zoals ontevredenheid over het werk of (dreigend) baanverlies, **pull-factoren**, zoals aantrekkelijker werk of een hoger salaris, en **privéredenen**, zoals gezondheidsomstandigheden. Uit onderzoek van het SCP (2022) blijkt dat er enige verschuivingen zijn in deze motieven, maar dat deze beperkt blijven. Op basis van openbare data is het niet mogelijk om te specificeren welke factoren binnen de gemeente Den Bosch een rol spelen.

Inclusief ondernemen



Echte prijzen



Transparante ketens



Nieuwe rijkdom



Groene energie



Biodiversiteit



Circulaire economie

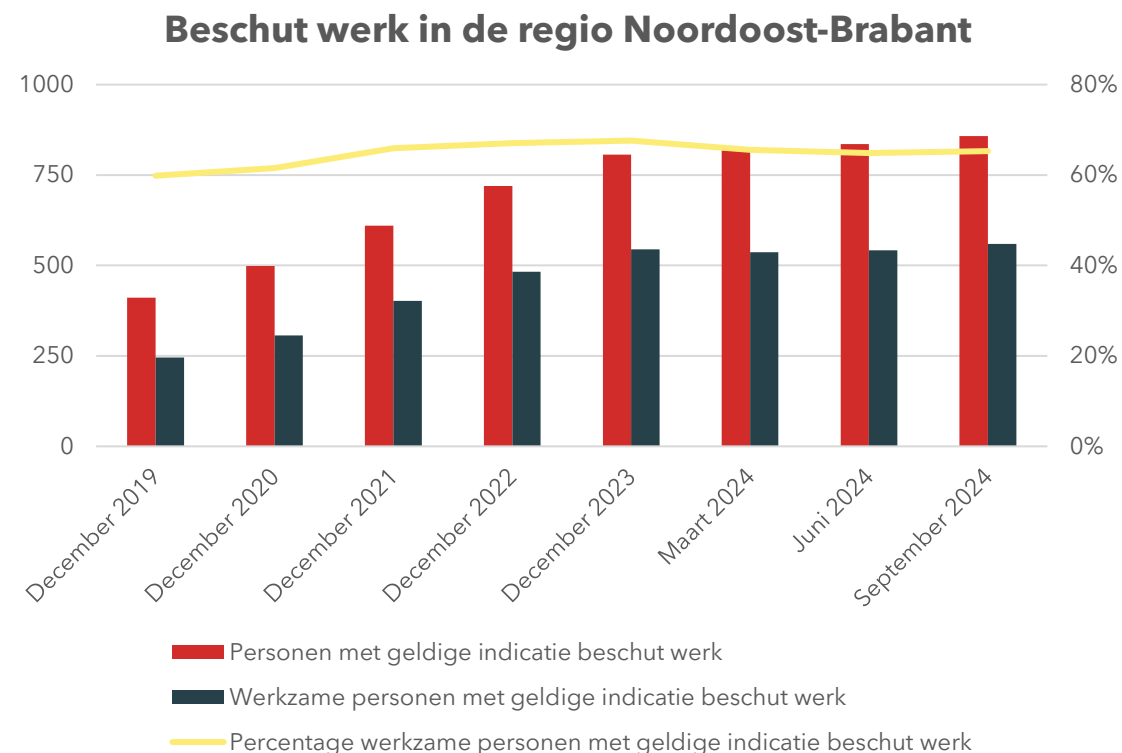


12. Afstand tot de arbeidsmarkt in de regio

Beschut werk is voor personen die alleen in een 'beschutte' omgeving onder aangepaste omstandigheden kunnen werken. Deze werkplekken zijn voor mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking.

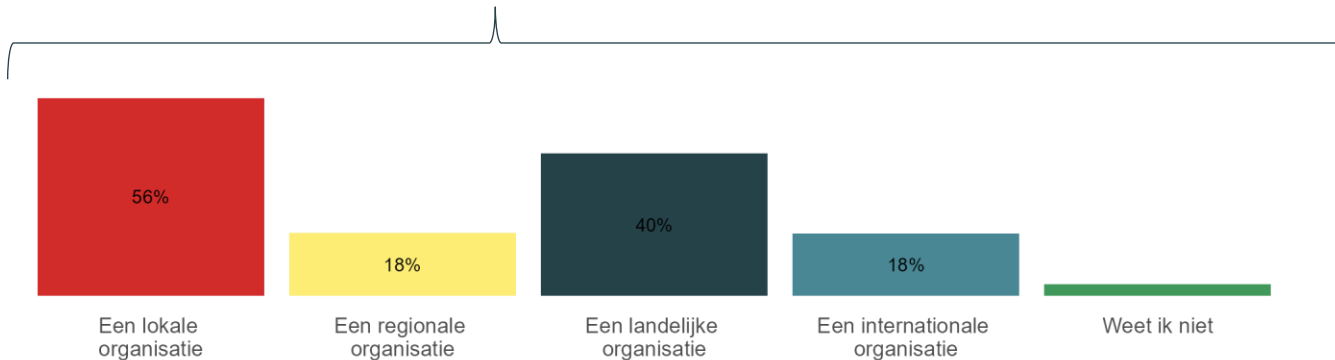
Cijfers van UWV over de arbeidsmarktregio Noordoost-Brabant laten zien dat er de afgelopen jaren steeds meer personen zijn die in aanmerking komen voor zo'n beschutte werkplek.

Ook tonen de cijfers de mate waarin deze personen een passende baan vinden, met salaris. Het percentage werkzame personen met een geldige indicatie beschut werk is in de periode 2019 tot 2023 met 8 procentpunt gestegen, maar is sindsdien weer met 3 procentpunt gedaald.





Mijn organisatie ... op minimaal één van de onderwerpen



13. Goed doel

64 procent van de Bossche bedrijven geeft aan dat zij vorig jaar een goed doel of vereniging hebben gesteund. Dat deden de meeste bedrijven door geld te geven. Het aanbieden van diensten of goederen kwam minder vaak voor. De meeste bedrijven steunden lokale organisaties.

Bijna de helft van deze bedrijven heeft een goed doel of vereniging gesteund op het gebied van gezondheid (48 procent). Ongeveer een derde heeft dit gedaan op het gebied van welzijn en cultuur (34 procent) of natuur, milieu en dieren (31 procent). Op het gebied van internationale samenwerking blijft de steun achter (13 procent).

Thema 5
Groene energie

Inclusief ondernemen



Echte prijzen



Transparante ketens



Nieuwe rijkdom



Groene energie



Biodiversiteit



Circulaire economie



Groene energie

“In 2050 hebben we een volledig duurzame energievoorziening. Dit betekent dat bedrijven hun fossiele energievoorziening afbouwen en voor honderd procent overstappen op groene energie.”

MVO Nederland

Inclusief ondernemen



Echte prijzen



Transparante ketens



Nieuwe rijkdom



Groene energie



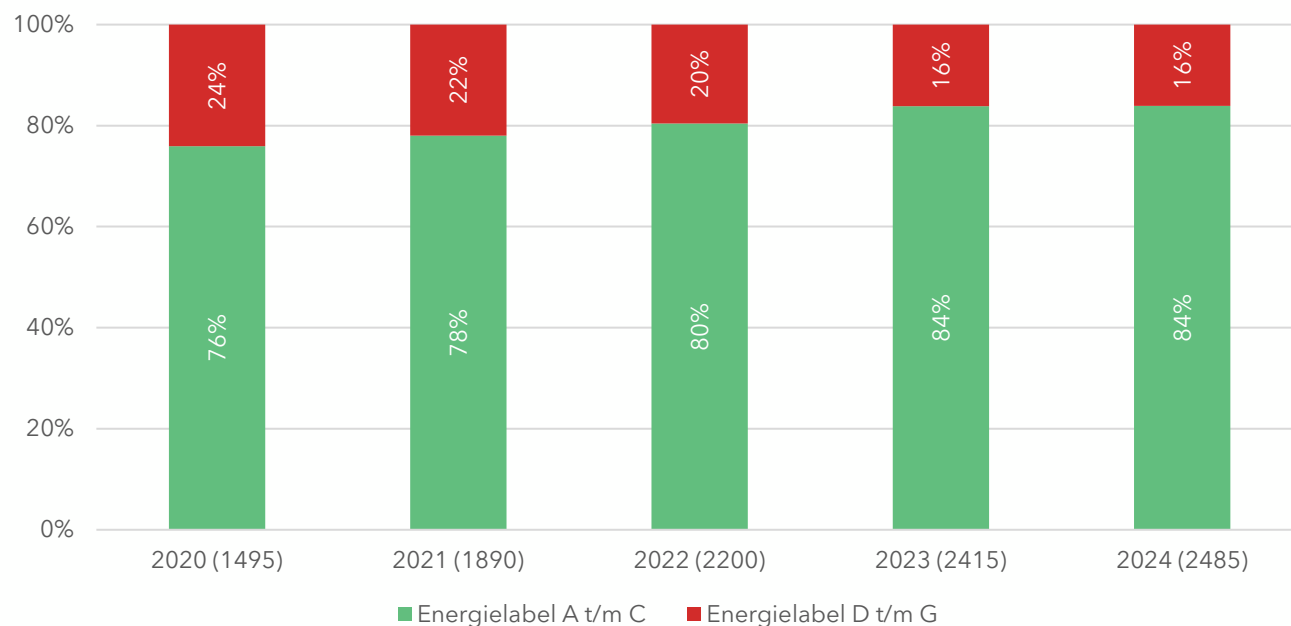
Biodiversiteit



Circulaire economie



Energielabels Bossche utiliteitgebouwen



14. Energielabels bedrijven

Sinds 2020 is het aandeel utiliteitsgebouwen met een energielabel C of beter met 8 procentpunt gestegen; van 76% in 2020 naar 84% in 2024. Daarnaast is het aantal utiliteitsgebouwen met een geldig energielabel toegenomen. In 2020 waren er 1.495 gebouwen met een geldig label, terwijl dit aantal in 2024 is gestegen naar 2.485.

Dit beeld komt sterk overeen met de andere B4-gemeenten (Eindhoven van 77% naar 82%, Breda van 79% naar 85% en Tilburg van 78% naar 83%).

- In 2024 waren er in de gemeente Den Bosch 2.485 utiliteitsgebouwen met een geldig energielabel. Echter, niet alle utiliteitsgebouwen hadden een energielabel. Dit komt doordat niet alle panden een label hoeven te hebben. Kort samengevat worden utiliteitsgebouwen pas op een transactiemoment (verkoop, verhuur of oplevering) labelplichtig. Bovendien zijn er voor bepaalde utiliteitsgebouwen uitzonderingen, zoals monumenten of losstaande gebouwen met een gebruiksoppervlakte van minder dan 50 vierkante meter. Ook zijn industriële objecten niet labelplichtig. Op het moment van deze studie is het voor de onderzoekers niet bekend hoeveel utiliteitsgebouwen er in de gemeente Den Bosch mogelijk labelplichtig zouden kunnen worden op een transactiemoment.

Inclusief ondernemen



Echte prijzen



Transparante ketens



Nieuwe rijkdom



Groene energie



Biodiversiteit



Circulaire economie



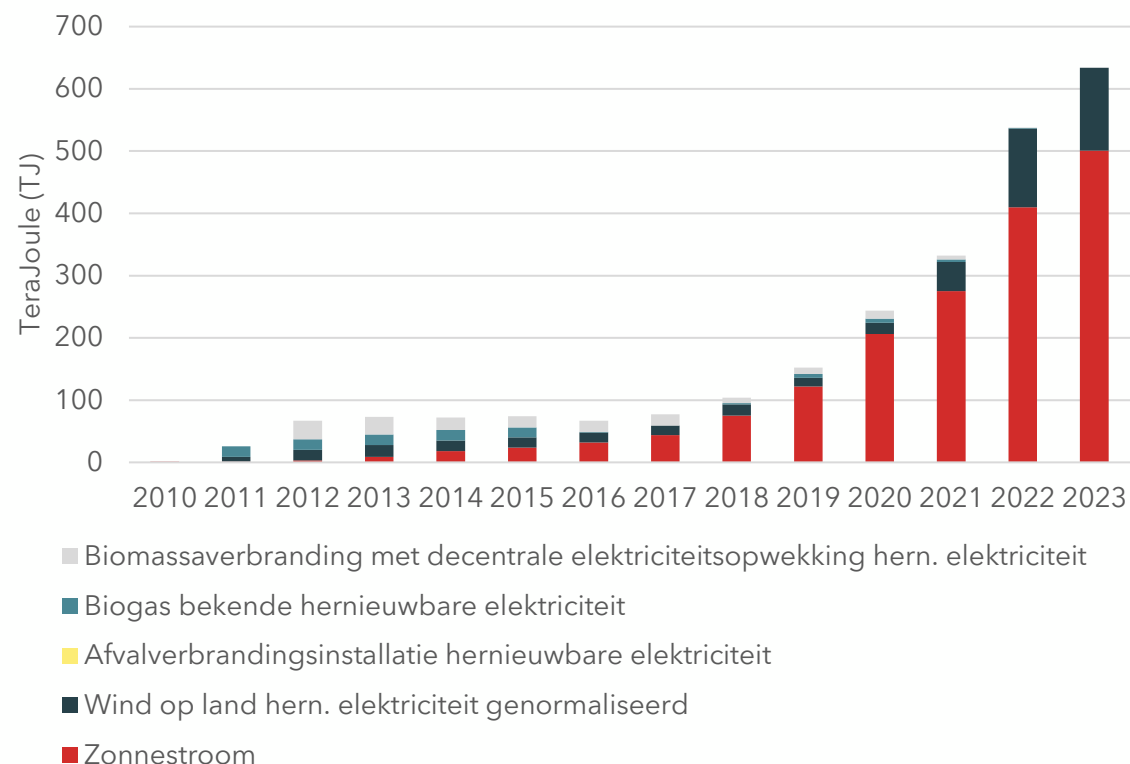
15. Hernieuwbare elektriciteit

In 2023 is er in de gemeente Den Bosch 501 TJ aan zonnestroom opgewekt en 133 TJ aan windenergie (landelijke klimaatmonitor).

Ook blijkt uit cijfers van het CBS dat het opgestelde zonnestroomvermogen in 2023 voor 53,9 procent was toe te schrijven aan woningen en 46,1 procent aan niet-woningen.

De afgelopen vijf jaar is het vermogen van de utiliteit ontzettend sterk gestegen; van 26.178 kW in 2019 naar 79.217 kW in 2023. Dat betekent dat bedrijven steeds meer bijdragen aan dit thema.

Hernieuwbare elektriciteit naar technologie



Inclusief ondernemen



Echte prijzen



Transparante ketens



Nieuwe rijkdom



Groene energie



Biodiversiteit



Circulaire economie



16. Aantal energiecontroles

Sinds 2024 voert de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) alle controles op de energiebesparingsplicht uit in Den Bosch. In 2024 zijn er **72 controletrajecten** uitgevoerd.

Ieder controletraject kan bestaan uit een eerste controle, een hercontrole en handhaving. Welke stappen worden doorlopen hangt af van de situatie. Als het bedrijf alles op orde heeft blijft het bij een eerste controle. Zo niet, dan krijgt het bedrijf een hercontrole. Als het bedrijf dan nog niet voldoet volgt handhaving. Omdat de ODBN alleen de eerste controles telt, is het aantal uitgevoerde controletrajecten gelijk aan het aantal bezochte bedrijven.

Volgens de ODBN ligt het aantal controles in 2024 wat lager dan in voorgaande jaren. Dat komt doordat er in 2024 extra aandacht was voor andere taken, zoals het toetsen van de naleving van de informatie- en onderzoeksplicht. In 2025 verwacht de ODBN meer energiebesparingscontroles te doen.



Thema 6
Biodiversiteit



Biodiversiteit

“Bomen, planten, dieren, schimmels en insecten en mensen zijn van elkaar afhankelijk. Deze wederzijdse afhankelijkheid noemen we biodiversiteit. Als er te veel soorten verdwijnen stort dit kaartenhuis in. Een nieuwe, duurzame economie zonder biodiversiteit bestaat niet. Voor bedrijven betekent dat nu dat je de schade die je met activiteiten toebrengt aan de natuur minimaliseert – in binnen- en buitenland. Én dat je de natuur integraal meeneemt in je bedrijfsvoering en beleidskeuzes.”

MVO Nederland

Inclusief ondernemen



Echte prijzen



Transparante ketens



Nieuwe rijkdom



Groene energie



Biodiversiteit



Circulaire economie



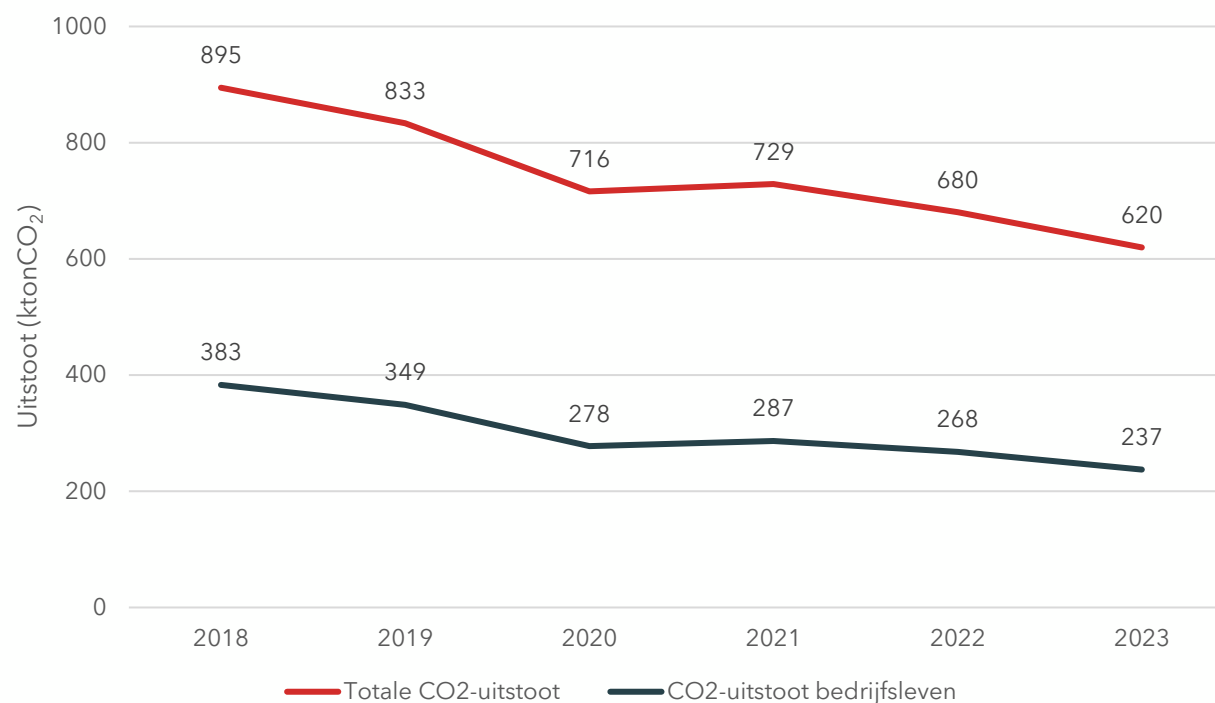
17. CO₂-uitstoot bedrijfsleven

De CO₂-uitstoot van het Bossche bedrijfsleven bedroeg in 2022 en 2023 afgerond 38 procent van de totale gemeentelijke CO₂-uitstoot.

De cijfers tonen dat de absolute uitstoot van het bedrijfsleven de afgelopen vijf jaar fors is gedaald, van 383 kton CO₂ in 2018 naar 237 kton CO₂ in 2023.

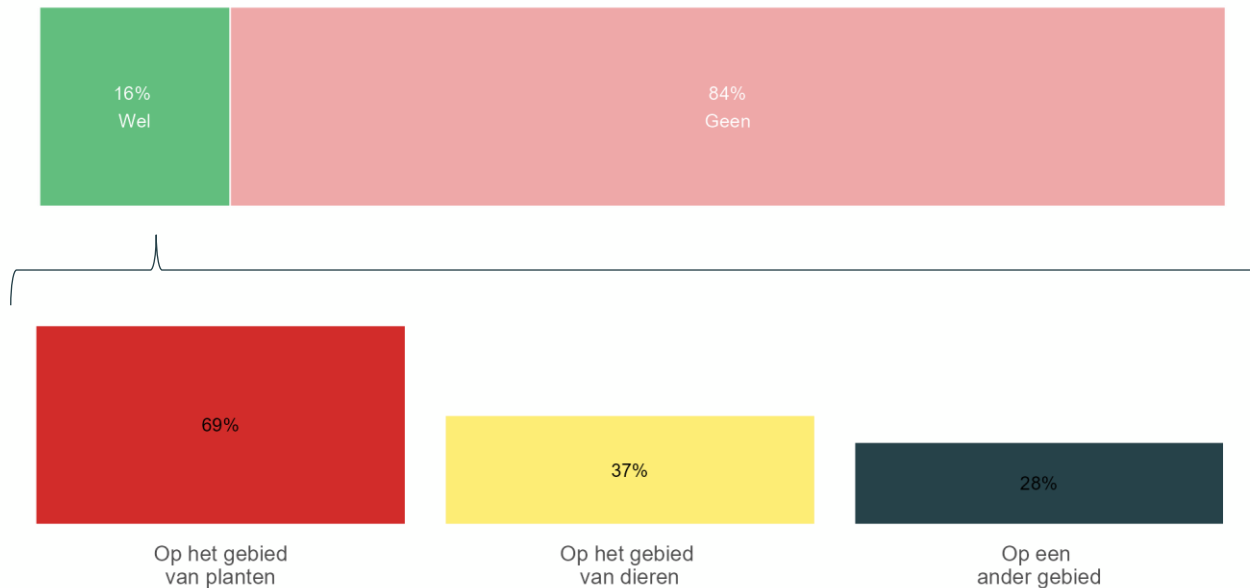
Om de CO₂-uitstoot van het Bossche bedrijfsleven te berekenen is gebruikgemaakt van de regionale klimaatmonitor van de rijksoverheid en schattingen door SEO Economisch Onderzoek over de latere boekjaren.

CO₂-uitstoot gemeente Den Bosch





Mijn organisatie neemt ... maatregelen om biodiversiteit te behouden of verbeteren



18. Biodiversiteit

16 procent van de Bossche organisaties neemt **maatregelen** om biodiversiteit te behouden of verbeteren. Dit is minder dan in Utrecht (26 procent) en Amersfoort (25 procent). Deze maatregelen zijn voornamelijk gericht op planten.

Daarnaast stelde 12 procent van de Bossche bedrijven specifieke **doelen** op en overweegt 20 procent de **betrokkenheid** te vergroten. Op het gebied van doelen loopt Den Bosch achter op Utrecht en Amersfoort (13 en 16 procent), maar een groter deel van de Bossche bedrijven overweegt de betrokkenheid te vergroten (15 procent in Utrecht en 13 procent in Amersfoort).

Thema 7
Circulaire economie



Circulaire economie

“Grondstofvoorraden zijn niet onuitputtelijk. Daarom is de nieuwe economie circulair: de waarde van materialen en grondstoffen blijft behouden. Bedrijven verlengen de levenscyclus van producten en maken zich stap voor stap minder afhankelijk van vervuilende, virgin grondstoffen. Door meer in eigen land te produceren maak je je als bedrijf bovendien minder afhankelijk van grondstoffen uit het buitenland.”

MVO Nederland

Inclusief ondernemen



Echte prijzen



Transparante ketens



Nieuwe rijkdom



Groene energie



Biodiversiteit



Circulaire economie



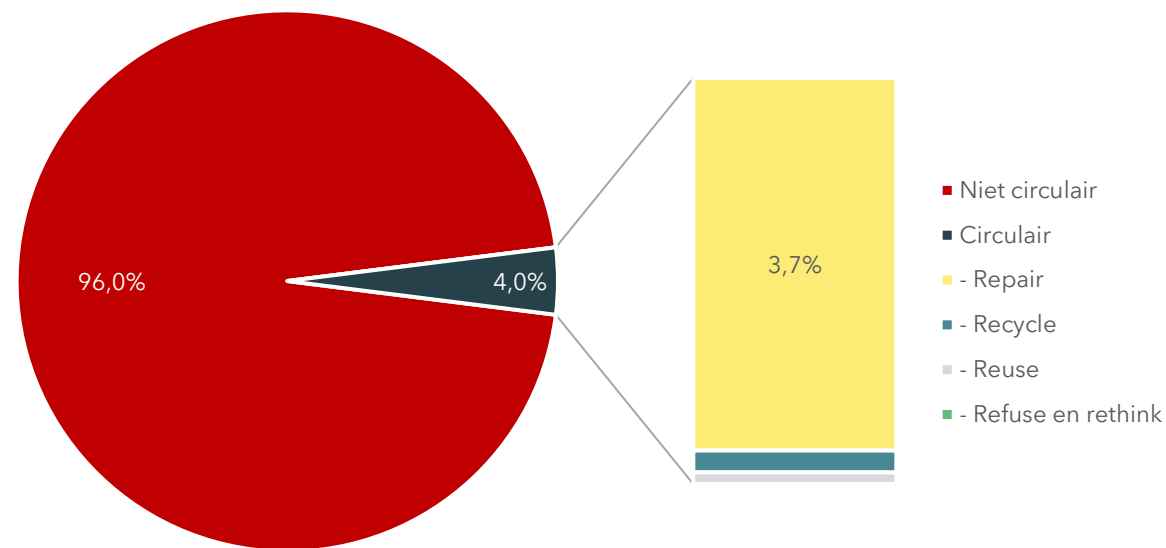
19. Vestigingen in de circulaire economie

In 2023 valt 4,0 procent van de vestigingen in de gemeente Den Bosch binnen de circulaire economie. Het aandeel circulaire banen bedraagt 3,1 procent. In totaal heeft de gemeente 21.030 vestigingen en 116.220 banen.

Circulaire bedrijven dragen bij aan het efficiënter omgaan met grondstoffen, zoals bedrijven die de levensduur van producten verlengen (*repair*) en producten die hergebruikt kunnen worden (*reuse*).

Deze aandelen zijn gebaseerd op LISA-data (2023) en een indeling circulaire economie van het PBL.

Vestigingen in de circulaire economie (2023)





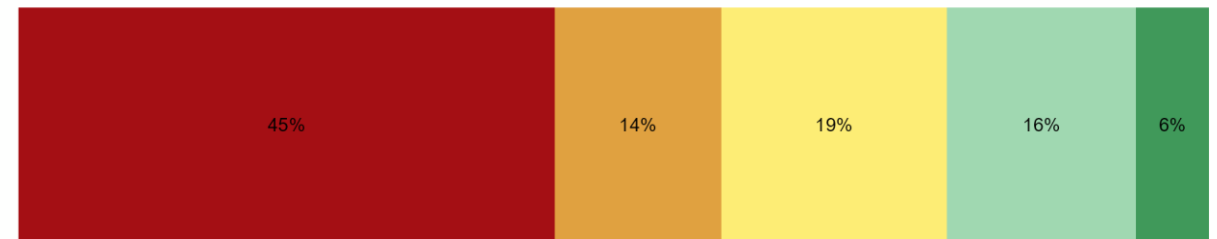
20. Circulaire bedrijfsvoering

Uit de resultaten van de Bossche NEx blijkt dat een groot deel (45 procent) van de Bossche bedrijven nog geen circulaire principes toepast.

Daarnaast bevindt een groep zich in de beginfase: 14 procent verkent de mogelijkheden en 19 procent heeft al enkele circulaire stappen gezet.

Tot slot zijn er koplopers, waarvan 16 procent circulariteit in de activiteiten heeft opgenomen en de rest (6 procent) circulariteit volledig omarmt.

In welke mate past uw organisatie circulaire principes toe?



- We doen nog niks
- We hebben de mogelijkheden verkend
- We hebben enkele circulaire stappen gezet
- Circulariteit is een vast onderdeel van onze activiteiten
- Circulariteit is volledig geïntegreerd in onze activiteiten

AUTEURS



Nard Koeman
n.koeman@seo.nl



Stef Konijn
s.konijn@seo.nl



Eline Helder
e.helder@seo.nl



Elène Lenders
e.lenders@seo.nl